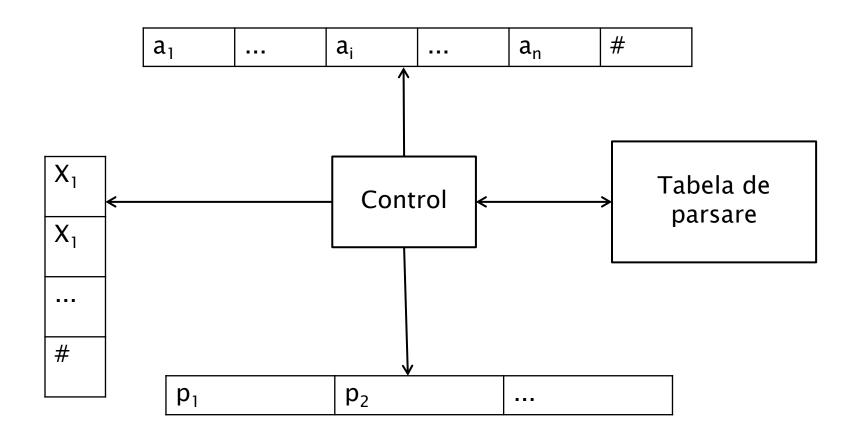
Limbaje formale, automate și compilatoare

Curs 8

Recapitulare

- Analiza sintactică ascendentă
  - Parser ascendent general
- Gramatici LR(k)
  - Definiţie
  - Proprietăți
- Gramatici LR(0)
  - Teorema de caracterizare LR(0)
  - Automatul LR(0)
  - Parserul LR(0)

Parser ascendent general

Gramatici LR(0)

Definiţie

• Fie G = (V, T, S, P) o gramatică independentă de context redusă. Să presupunem că simbolul • nu este în Σ . Un **articol** pentru gramatica G este o producție $A \rightarrow \gamma$ în care s-a adăugat simbolul • într-o anume poziție din γ . Notăm un articol prin $A \rightarrow \alpha \bullet \beta$ dacă $\gamma = \alpha \beta$. Un articol în care • este pe ultima poziție se numește **articol complet**.

Definiţie

o Un **prefix viabil** pentru gramatica G este orice prefix al unui cuvânt $\alpha\beta$ dacă S_{dr} ⇒* α Au $_{dr}$ ⇒ $\alpha\beta$ u . Dacă β = $\beta_1\beta_2$ şi ϕ = $\alpha\beta_1$ spunem că articolul A → β_1 • β_2 este **valid** pentru **prefixul viabil** ϕ .

Gramatici LR(0)

Lema

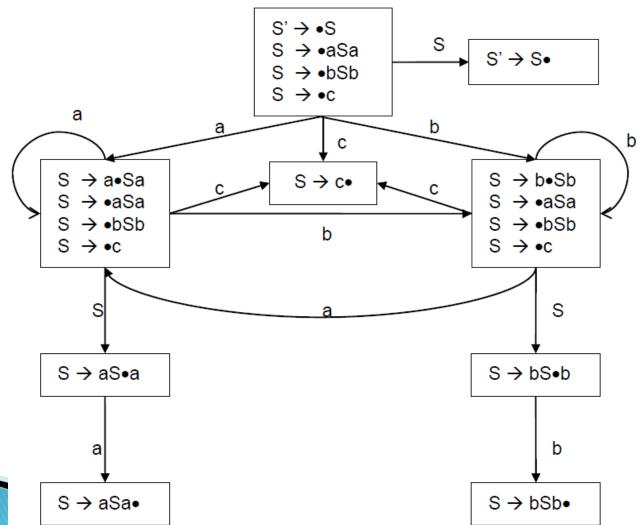
• Fie G o gramatică şi $A \rightarrow \beta_1 \bullet B\beta_2$ un articol valid pentru prefixul viabil γ . Atunci, oricare ar fi producţia $B \rightarrow \beta$, articolul $B \rightarrow \bullet \beta$ este valid pentru γ .

▶ **Teorema** (caracterizare LR(0))

- Gramatica G este gramatică LR(0) dacă şi numai dacă, oricare ar fi prefixul viabil γ, sunt îndeplinite condiţiile:
  - 1.nu există două articole complete valide pentru γ .
  - 2.dacă articolul $A \rightarrow \beta \bullet$ este valid pentru γ , nu există nici un articol $B \rightarrow \beta_1 \bullet a\beta_2$, a $\in$ T, valid pentru γ .

Automatul LR(0) - Exemplu

 $\rightarrow$ S' $\rightarrow$ S, S $\rightarrow$ aSa | bSb | c

Algoritmul de analiză LR(0)

- Tabela de parsare coincide cu automatul LR(0),
   M.
- Configurație: (σ, u#, π) unde σεt₀T*, uεT*, π εP*.
- Configurația inițială este $(t_0, w#, \varepsilon)$,
- Tranziţiile:
  - Deplasare: $(\sigma t, au\#, \pi) \vdash (\sigma tt', u\#, \pi) dacă g(t, a) = t'$.
  - Reducere: $(\sigma t \sigma' t', u \#, \pi) \vdash (\sigma t t'', u \#, \pi r) dacă A \rightarrow \beta \bullet \in t', r = A \rightarrow \beta, |\sigma' t'| = |\beta| si t'' = g(t, A).$
  - Acceptare: $(t_0t_1, \#, \pi)$ este configurația de acceptare dacă $S' \rightarrow S \bullet \in t1, \pi$ este parsarea acestuia.
  - Eroare: o configurație căreia nu i se poate aplica nici o tranziție

Algoritmul de analiză LR(0)

```
char ps[]= "w#"; //ps este sirul de intrare w
 i = 0; // pozitia in sirul de intrare
> STIVA.push(t0); // se initializeaza stiva cu t0
while(true) { // se repeta pana la succes sau eroare
   o t = STIVA.top();
   o a = ps[i] // a este simbolul curent din intrare
   • if ( q(t, a) \neq \emptyset { //deplasare

    STIVA.push(q(t, a));

     • i++; //se inainteaza in intrare
     • }
   • else {
   \circ if (A \rightarrow X_1X_2...X_m \bullet E t) {
     • if (A == ...S'')
        • if (a == "#") exit( "acceptare");
        • else exit("eroare");

    else // reducere

        • for( i = 1; i <= m; i++) STIVA.pop();</pre>
           STIVA.push(q(top(STIVA), A));
      } //endif
   • else exit("eroare");
   • }//endelse
```

Exemplu

 $\rightarrow$ S' $\rightarrow$ S S $\rightarrow$ E\$ E $\rightarrow$ E+T T $\rightarrow$ (E) E $\rightarrow$ T T $\rightarrow$ a 1 $S' \rightarrow \bullet S$ $E \rightarrow T \bullet$ $S' \rightarrow S \bullet$ $S \rightarrow \bullet E\$$ S $E \rightarrow \bullet E + T$ $E \rightarrow \bullet T$ 2 $T \rightarrow \bullet(E)$ $S \rightarrow E \bullet \$$ $T \rightarrow \bullet a$ $T \rightarrow (\bullet E)$ $\mathsf{E} \to \mathsf{E} {\bullet} {+} \mathsf{T}$ $E \rightarrow \bullet E + T$ $E \rightarrow \bullet T$ $T \rightarrow \bullet(E)$ $T \rightarrow \bullet a$ \$ а 5 $T \rightarrow a \bullet$ $S \rightarrow E\$ \bullet$ Ε 8 $T \rightarrow (E \bullet)$ $E \rightarrow E \bullet + T$ $\mathsf{E} \to \mathsf{E}\text{+}{}_{\bullet}\mathsf{T}$ 9 $T \rightarrow \bullet(E)$ $T \rightarrow \bullet a$ $E \rightarrow E+T \bullet$ 10 $T \rightarrow (E) \bullet$

Cuprins

- Mulţimile FIRST, FOLLOW
- Gramatici SLR(1)
  - Tabela de parsare SLR(1)
  - Analiza sintactică SLR(1)
- Gramatici LR(1)

Gramatici SLR(1)

Definiţie

- Fie G o gramatică pentru care automatul LR(0)
   conţine stări inconsistente (deci G nu este LR(0)).
   Gramatica G este gramatică SLR(1)dacă oricare ar fi
   starea t a automatului LR(0) sunt îndeplinite
   condiţiile:
- ∘ –Dacă A $\rightarrow \alpha$ •, B $\rightarrow \beta$ ∈ t atunci FOLLOW(A) ∩FOLLOW(B) = $\emptyset$;
- ∘ –Dacă $A \rightarrow \alpha \bullet$, $B \rightarrow \beta \bullet a \gamma \in t$ atunci $a \notin FOLLOW(A)$.

Mulţimile FIRST şi FOLLOW

► FIRST(α) = {a|a ∈ T, α $_{st}$ ⇒* au } ∪ if (α $_{st}$ ⇒* ε) then {ε} else ∅.

► FOLLOW(A) = {a|a ∈ T ∪ {ε}, S _{st} ⇒* uAγ, a ∈ FIRST (γ) }

Determinare FIRST

```
▶ 1.for (X \in \Sigma)
   • 2.if (X \epsilon T) FIRST(X) = {X} else FIRST(X) = \emptyset;
 3. for (A→aβ  ∈  P)
   • 4.FIRST(A)=FIRST(A)∪{a};
5.FLAG=true;
6.while(FLAG){
   o 7.FLAG=false;
   • 8.for (A → X<sub>1</sub>X<sub>2</sub>...X<sub>n</sub> € P) {
       • 9.i=1;
       • 10.if((FIRST(X1) ⊈ FIRST(A)){
           • 11.FIRST(A)=FIRST(A) \cup (FIRST(X1)-{\epsilon});
           • 12.FLAG=true;
       • 13.}//endif
       • 14.while (i<n && X_{i,st} \Rightarrow * \epsilon)
           • 15.if((FIRST(X<sub>i+1</sub>) ⊈ FIRST(A)){
              • 16.FIRST(A)=FIRST(A) \cup FIRST(X<sub>i+1</sub>);
              • 17.FLAG=true; i++;
           }//endif
       }//endwhile
    o }//endfor
   }//endwhile
  for (A \in N)
   • if (A_{st} \Rightarrow^* \epsilon) FIRST (A) = FIRST(A) \cup \{\epsilon\};
```

Determinare FIRST

```
Intrare: Gramatica G=(N,T,S,P).
                 Multimile FIRST(X), X \in \Sigma.
                 \alpha = X_1 X_2 ... X_n, X_i \in \Sigma, 1 \le i \le n.
  Ieşire: FIRST (\alpha).
▶ 1.FIRST (\alpha) =FIRST (X_1) - {\epsilon}; i=1;
▶ 2.while(i<n && X_i \Rightarrow^+ \epsilon) {
   • 3.FIRST (\alpha) =FIRST (\alpha) \cup (FIRST (X_{i+1}) - {\epsilon});
   • 4.i=i+1;
}//endwhile
▶ 5.if (i==n && X_n \Rightarrow^+ ε)
   • 6.FIRST (\alpha) =FIRST (\alpha) \cup {\epsilon};
```

Exemplu

- Fie gramatica:
- S → E | B, E → ε, B → a | begin SC end, C → ε | ; SC
- ▶ FIRST(S) = $\{a, begin, \epsilon\}$ FIRST(E) = $\{\epsilon\}$
- ▶ FIRST(B) = {a, begin} FIRST(C) = {;, ε }.
- FIRST(SEC) = $\{a, begin, ;, \epsilon\},\$
- FIRST(SB)= {a, begin},
- ▶ FIRST(;SC)= {;}.

Determinarea FOLLOW

- $\epsilon \in FOLLOW(S)$.
- Dacă A → αBβXγ ε P şi β ⇒ + ε, atunci FIRST(X) $\{\epsilon\}$ ⊆ FOLLOW (B).
  - $S \Rightarrow^* \alpha_1 A \beta_1 \Rightarrow \alpha_1 \alpha B \beta X \gamma \beta_1 \Rightarrow^* \alpha_1 \alpha B X \gamma \beta_1$ şi atunci rezultă FIRST(X)- $\{\epsilon\} \subseteq$ FOLLOW (B).
- ▶ Dacă A → α B β ∈ P atunci FIRST(β)–{ ϵ } ⊆ FOLLOW (B).
- Dacă A → αBβ ∈ P şi β ⇒ + ε, atunci FOLLOW(A) ⊆ FOLLOW(B).

Determinarea FOLLOW

```
▶ 1. for (A \in \Sigma) FOLLOW (A) = \emptyset;
\triangleright 2.FOLLOW(S) = {\epsilon};
▶ 3.for (A \rightarrow X_1X_2...X_n) {
▶ 4.i=1;
   o 5.while(i<n){</pre>
     • 6.while (X_i \notin N) + +i;
     • 7.if(i<n){
        • 8. FOLLOW(Xi) = FOLLOW(X_i) \cup
                                (FIRST (X_{i+1}X_{i+2}...X_n) - \{\epsilon\});
        • 9.++i;
     }//endif

  }//endwhile

}//endfor
```

Determinarea FOLLOW

```
▶ 10.FLAG=true;
11.while(FLAG){
   • 12.FLAG=false;
   • 13.for (A \rightarrow X_1X_2...X_n) {
     • 14.i=n;
     • 15.while (i>0 && X_i \in N) {
        • 16.if (FOLLOW(A) \not\subset FOLLOW(X_i)) {
          • 17.FOLLOW(Xi)=FOLLOW(X_i) \cup FOLLOW(A);
          • 18.FLAG=true;
        • 19.}//endif
        • 20.if (X_i \Rightarrow^+ \varepsilon) --i;
        • 21.else continue;
     • 22.}//endwhile
   23.}//endfor
▶ 24.}//endwhile
```

Exemplu

- Fie gramatica:
- S → E | B, E → ε, B → a | begin SC end, C → ε | ; SC
- ▶ FOLLOW(S)=FOLLOW(E)=FOLLOW(B) = $\{\epsilon, ;, end\}$
- FOLLOW(C) = {end}.

Gramatici SLR(1)

Definiţie

 Fie G o gramatică pentru care automatul LR(0) conţine stări inconsistente (deci G nu este LR(0)). Gramatica G este gramatică SLR(1)dacă oricare ar fi starea t a automatului LR(0) sunt îndeplinite condiţiile:

```
∘ -Dacă A \rightarrow \alpha \bullet, B \rightarrow \beta \bullet \in t atunci FOLLOW(A) ∩FOLLOW(B) = \emptyset;
```

- ∘ -Dacă $A \rightarrow \alpha \bullet$, $B \rightarrow \beta \bullet a \gamma \in t$ atunci $a \notin FOLLOW(A)$.
- Analiza sintactică SLR(1) este similară cu cea LR(0); tabela de analiză sintactică are două componente:
  - -Prima, numită ACŢIUNE, determină dacă parserul va face deplasare respectiv reducere, în funcție de starea ce se află în topul stivei şi de simbolul următor din intrare
  - -Cea de a doua, numită GOTO, determină starea ce se va adăuga în stivă în urma unei reduceri.

Construcția tabelei de parsare SLR(1)

Intrare:

- Gramatica G = (N, T, S, P) augmentată cu S' → S;
- Automatul M = (Q, Σ , g, t₀, Q);
- Mulţimile FOLLOW(A), A∈V

leşire:

- Tabela de analiză SLR(1) compusă din două părţi:
- ACŢIUNE(t, a), t ∈ Q, a ∈ T ∪ { # },
- GOTO(t, A), $t \in Q$, $A \in N$.

Construcția tabelei de parsare SLR(1)

```
\rightarrow for (t \in Q)
  • for (a \in T) ACTIUNE(t, a) = "eroare";
  • for (A \in V) GOTO(t, A) = "eroare";
▶ for(t ∈ Q){
  • for (A \rightarrow \alpha \bullet a\beta \in t)
    ACTIUNE(t,a)="D g(t, a)";//deplasare in g(t, a)
  • for (B \rightarrow \gamma \bullet \in t) { // acceptare sau reducere
    • if(B == 'S') ACTIUNE(t, #) = "acceptare";
    • else
       • for (a \in FOLLOW(B)) ACTIUNE(t,a)="R B\rightarrow \gamma'';
  • }// endfor
  • for (A \in N) GOTO(t, A) = g(t, A);
} //endfor
```

Parsarea SLR(1)

- **Deplasare**: (σ t, au#, π)⊢(σ tt', u#, π) dacă ACTIUNE(t, a)=Dt';
- ▶ Reducere: (σ t σ 't', u#, π) $\vdash$ (σ tt'', u#, π r) ACTIUNE(t, a) = Rp unde p= A → β, $|\sigma$ 't'| = $|\beta|$ şi t''= GOTO(t, A);
- Acceptare: $(t_0t, \#, \pi)$ dacă ACTIUNE(t,a) = "acceptare"; Analizorul se oprește cu acceptarea cuvântului de analizat iar π este parsarea acestuia (șirul de reguli care s-a aplicat, în ordine inversă, în derivarea extrem dreaptă a lui w).
- Eroare: (σ t, au#, π) ⊢ eroare dacă ACTIUNE(t,a) = "eroare"; Analizorul se opreşte cu respingerea cuvântului de analizat.

Parsarea SLR(1)

Intrare:

- Gramatica G = (N, T, S, P) care este SLR(1);
- Tabela de parsare SLR(1) (ACTIUNE, GOTO);
- Cuvântul de intrare w ∈ T*.

leşire:

- Analiza sintactică (parsarea) ascendentă a lui w dacă w ∈ L(G);
- eroare, în caz contrar.
- Se foloseşte stiva St pentru a implementa tranziţiile deplasare/reducere

Parsarea SLR(1)

```
char ps[] = "w#"; //ps este cuvantul de intrare w
  int i = 0; // pozitia curenta in cuvantul de intrare
  St.push(t0); // se initializeaza stiva cu t0
while(true) { // se repeta pana la succes sau eroare
   \cdot t = St.top();
   a = ps[i] // a este simbolul curent din intrare
   if(ACTIUNE(t,a) == "acceptare") exit("acceptare");
   • if(ACTIUNE(t,a) == "Dt""){

    St.push(t");

      • i++; // se inainteaza in w
   }//endif
   • else {
      • if(ACTIUNE(t,a) == "R A \rightarrow X<sub>1</sub>X<sub>2</sub>...X<sub>m</sub>"){
         • for( i = 1; i \le m; i++) St.pop();
         St.push(GOTO(St.top, A));
      } //endif
      else exit("eroare");
   > }//endelse
   }//endwhile
```

Exemplu

▶ 0.S $\rightarrow$ E, 1.E $\rightarrow$ E+T, 2.E $\rightarrow$ T, 3.T $\rightarrow$ T*F, 4.T $\rightarrow$ F, 5.F $\rightarrow$ (E), 6.F $\rightarrow$ a

 $S \rightarrow \bullet E$ $E \rightarrow \bullet E + T$ $E \rightarrow \bullet T$ $T \rightarrow \bullet T * F$ $T \rightarrow \bullet F$ $F \rightarrow \bullet (E)$ $F \rightarrow \bullet a$

 $\begin{array}{c|c}
1 & \\
S \to E \bullet \\
E \to E \bullet + T
\end{array}$

 $\begin{array}{c|c}
E \to T \bullet \\
T \to T \bullet^* F
\end{array}$

 $E \rightarrow E + \bullet T$ $T \rightarrow \bullet T * F$ $T \rightarrow \bullet F$ $F \rightarrow \bullet (E)$ $F \rightarrow \bullet a$

 $\begin{array}{c|c}
T \to T^* \bullet F \\
F \to \bullet (E) \\
F \to \bullet a
\end{array}$

 $\begin{array}{c|c}
3 \\
T \to F \bullet
\end{array}$

5 F → a•

 $F \rightarrow (\bullet E)$ $E \rightarrow \bullet E + T$ $E \rightarrow \bullet T$ $T \rightarrow \bullet T * F$ $T \rightarrow \bullet F$ $F \rightarrow \bullet (E)$ $F \rightarrow \bullet a$

10 T → T*F•

 $F \to (E) \bullet$

Tabela de tranziție a automatului LR(0)

g	a	+	*	(	)	E	T	F
0	5			4		1	2	3
1		6						
2			7					
3								
4	5			4		8	2	3
5								
6	5			4			9	3
7	5			4				10
8					11			
9			7					
10								
11								

Tabela de analiză SLR(1)

	ACŢIUNE						GOTO		
STARE	a	+	*	(	)	#	Е	Т	F
0	D5			D4			1	2	3
1		D6				accepta			
2		R2	D 7		R2	R2			
3		R4	R4		R4	R4			
4	D5			D4			8	2	3
5		R6	R6		R6	R6			
6	D5			D4				9	3
7	D5			D4					10
8		D6			D11				
9		R1	D 7		R1	R1			
10		R3	R3		R3	R3			
11		R5	R5		R5	R5			

Test SLR(1)

- G nu este LR(0) stările 1, 2, 9 conțin conflict de deplasare/reducere
- ▶ FOLLOW(S)={#}, FOLLOW(E)={#,+,)}
- Gramatica este SLR(1) pentru că:
  - în starea 1: + ∉ FOLLOW(S);
  - în starea 2: * ∉ FOLLOW(E);
  - în starea 9: * ∉ FOLLOW(E).

Stiva	Intrare	Actiune	lesire	
0	a*(a+a)#	deplasare		
05	*(a+a)#	reducere	6.F → a	
03	*(a+a)#	reducere	4.T → F	
02	*(a+a)#	deplasare		
027	(a+a)#	deplasare		
0274	a+a)#	deplasare		
02745	+a)#	reducere	6.F → a	
02743	+a)#	reducere	4.T → F	
02742	+a)#	reducere	2.E → T	
02748	+a)#	deplasare		

Stiva	Intrare	Actiune	lesire	
027486	a)#	deplasare		
0274865	)#	reducere	6.F → a	
0274863	)#	reducere	4.T → F	
0274869	)#	reducere	1.E → E+T	
02748	)#	deplasare		
02748(11)	#	reducere	5.F →(E)	
027(10)	#	reducere	3.T → T*F	
02	#	reducere	2.E → T	
01	#	acceptare		

Gramatici LR(1)

Definiţie

• Fie G = (V, T, S, P) o gramatică redusă. Un articol LR(1) pentru gramatica G este o pereche (A $\rightarrow \alpha \bullet \beta$, a), unde A $\rightarrow \alpha \beta$ este un articol LR(0), iar a $\in$ FOLLOW(A) (se pune # în loc de ϵ).

Definiţie

- Articolul (A $\rightarrow$ β 1 • β 2, a) este valid pentru prefixul viabil $\alpha\beta$ 1 dacă are loc derivarea
  - S dr $\Rightarrow$ * α Au $\Rightarrow \alpha\beta1\beta2u$
  - iar a = 1:u (a = # dacă $u = \varepsilon$).

Teorema

ο O gramatică G = (V, T, S, P) este gramatică LR(1) dacă şi numai dacă oricare ar fi prefixul viabil φ, nu există două articole distincte, valide pentru φ, de forma(A → α • , a), (B → β • γ, b) unde a ∈ FIRST(γb).

Gramatici LR(1)

- Nu există conflict deplasare/reducere. Un astfel de conflict înseamnă două articole ($A \rightarrow \alpha \bullet$, a) şi ($B \rightarrow \beta \bullet a\beta$ ', b) valide pentru același prefix.
- Nu există conflict reducere/reducere. Un astfel de conflict înseamnă două articole complete($A \rightarrow \alpha \bullet$, a) şi ($B \rightarrow \beta \bullet$, a) valide pentru același prefix
- Pentru a verifica dacă o gramatică este LR(1) se construiește automatul LR(1) în mod asemănător ca la LR(0):
  - Automatul are ca stări mulțimi de articole LR(1)
  - Tranzițiile se fac cu simboluri ce apar după punct
  - Închiderea unei mulțimi de articole se bazează pe faptul că dacă articolul ($B \to \beta \bullet A\beta$ ', b) este valid pentru un prefix viabil atunci toate articolele de forma ($A \to \bullet \alpha$, a), unde a $\in$ FIRTS(β 'b) sunt valide pentru același prefix.

Procedura de închidere LR(1)

```
flag= true;
while( flag) {
   • flag= false;
   ∘ for ( (A \rightarrow \alpha \bullet B\beta, a) ∈ I) {
     • for B \rightarrow Y \in P)
        • for ( b \in FIRST(\betaa)) {
          • if (B \rightarrow \bullet Y, b) \notin I) {
             \bullet I = IU\{(B \rightarrow \bullet \lor , b)\};
             flag= true;
          }//endif
        }//endforb
     }//endforB
     }//endforA
 }//endwhile
  return I;
```

Automatul LR(1)

```
▶ t0 = închidere((S' \rightarrow \bulletS,#));T={t<sub>0</sub>};marcat(t<sub>0</sub>)=false;
\blacktriangleright while (\exists ters.\( \)! marcat(t)) \( \) // marcat(t) = false
   • for (X \in \Sigma) {
   \circ t' = \Phi;
      • for (A \rightarrow \alpha \bullet X\beta, a) \in t
          • t' = t' \cup \{ (B \rightarrow \alpha X \bullet \beta , a) \mid (B B \rightarrow \alpha \bullet X \beta, a) \in t \};
          • if (t' \neq \Phi) {
            • t' = închidere( t' );
            • if( t'T) {
               T= T U { t' };
               marcat( t' ) = false;
             }//endif
             • q(t, X) = t';
          } //endif
     } //endfor
   o marcat( t ) = true;
      endwhile
```

Automatul LR(1)

Teorema

- Automatul M construit în algoritmul 2 este determinist şi L(M) coincide cu mulţimea prefixelor viabile ale lui G. Mai mult, pentru orice prefix viabil γ , $g(t_0,\gamma)$ reprezintă mulţimea articolelor LR(1) valide pentru γ .
- Automatul LR(1) pentru o gramatică G, se foloseşte pentru a verifica dacă G este LR(1)
  - Conflict reducere/reducere: Dacă în T există o stare ce conține articole de forma ($A \rightarrow \alpha \bullet$, a), ($B \rightarrow \beta \bullet$, a) atunci gramatica nu este LR(1);
  - Conflict deplasare/reducere: Dacă în Texistă o stare ce conține articole de forma ($A \rightarrow \alpha \bullet$, a) și ($B \rightarrow \beta_1 \bullet a\beta_2$, b), atunci G nu este LR(1).
  - O gramatică este LR(1) dacă orice stare t ∈Teste liberă de conflicte

 $\rightarrow$ S $\rightarrow$ L=R|R, L $\rightarrow$ *R|a, R $\rightarrow$ L

- 0
  (S' $\rightarrow$ •S, #)
  (S $\rightarrow$ •L=R, #)
  (S $\rightarrow$ •R, #)
  (L $\rightarrow$ •*R, {=,#})
  (L $\rightarrow$ •a, {=,#})
  (R $\rightarrow$ •L, #)
- $(S \rightarrow L = \bullet R, \#)$ $(R \rightarrow \bullet L, \#)$ $(L \rightarrow \bullet * R, \#)$ $(L \rightarrow \bullet a, \#)$

- $\begin{array}{c|c}
  1 & \\
  \hline
   & (S' \to S \bullet, \#)
  \end{array}$
- $(S \to L \bullet = R, \#)$ $(R \to L \bullet, \#)$
- $(L \rightarrow *R\bullet, \{=,\#\})$
- $(L \rightarrow a \bullet, \#)$

- $\begin{array}{c|c}
  3 \\
  \hline
  (S \to R^{\bullet}, \#)
  \end{array}$
- $\begin{array}{c|c}
  5 \\
  \hline
  (L \rightarrow a \bullet, \{=,\#\})
  \end{array}$
- $\begin{array}{c|c}
  9 \\
  \hline
  (S \to L=R^{\bullet}, \#)
  \end{array}$
- $\begin{array}{|c|c|}
  \hline
   & 10 \\
  \hline
   & (R \to L^{\bullet}, \#)
  \end{array}$
- 13 (L → *R•, #)

- 4 $(L \to *\bullet R, \{=, \#\})$ $(R \to \bullet L, \{=, \#\})$ $(L \to \bullet *R, \{=, \#\})$ $(L \to \bullet a, \{=, \#\})$
- 11 (L $\rightarrow * \bullet R, \#$) (R $\rightarrow \bullet L, \#$) (L $\rightarrow \bullet * R, \#$) (L $\rightarrow \bullet * A, \#$)

Tabela de tranziție

g	a	Ш	*	S	L	R
0	5		4	1	2	3
1						
2		6				
3						
4	5		4		8	7
5						
6	12		11		10	9
7						
8						
9						
10						
11	12		11		10	13
12						
13						

Construcția tabelei de analiză LR(1)

```
\rightarrow for (t \in T)
  o for (a ∈ T) ACTIUNE(t, a) = "eroare";
  • for (A \in V) GOTO(t, A) = "eroare";
▶ for(t ∈ T){
  • for ((A \rightarrow \alpha \bullet a\beta, L) \in t)
    ACTIUNE(t,a)="D g(t, a)";//deplasare in g(t, a)
  • for ((B \rightarrow \gamma \bullet, L) \in t) \{// \text{ acceptare sau reducere}\}
    • for (c \in L) {
       • if(B == 'S') ACTIUNE(t, #) = "acceptare";
       • else ACTIUNE(t,c)="R B\rightarrow \gamma'';//reducere cu B\rightarrow \gamma
       }//endfor
   } // endfor
  • for (A \in N) GOTO(t, A) = q(t, A);
}//endfor
```

▶ 0:S' $\rightarrow$ S, 1:S $\rightarrow$ L=R, 2:S $\rightarrow$ R, 3:L $\rightarrow$ *R, 4:L $\rightarrow$ a, 5:R $\rightarrow$ L

	ACŢIUNE			GOTO			
STARE	a	=	*	#	S	L	R
0	D 5		D 4		1	2	3
1				acceptare			
2		D 6		R5			
3				R2			
4	D 5		D 4			8	7
5		R4		R4			
6	D12		D11			10	9
7		R3		R3			
8		R5		R5			
9				R1			
10				R5			
11	D12		D 11			10	13
12				R4			
13				R3			

- Fie cuvintele
  - ***a
  - ∘ a=**a
  - *a=**a
- Analiza LR(1)?

Gramatici LALR(1)

Definiţie

 Fie t o stare în automatul LR(1) pentru G. Nucleul acestei stări este mulţimea articolelor LR(0) care apar ca prime componente în articolele LR(1) din t.

Defininiţie

 Două stări t₁ şi t₂ ale automatului LR(1) pentru gramatica G sunt echivalente dacă au acelaşi nucleu.

Gramatici LALR(1)

- Fiecare stare a automatului LR(1) este o mulţime de articole LR(1). Pornind de la două stări t_1 şi t_2 putem vorbi de starea t1 $\cup$ t2.
  - Fie $t_1 = \{(L \rightarrow *R., \{=, \# \})\}, t_2 = \{(L \rightarrow *R., \#)\}, \text{ atunci}$ $t_1 \cup t_2 = t_1 \text{ pentru că } t_2 \subset t_1 \text{ .}$

Definiţie

• Fie G gramatică LR(1) şi M = (Q, Σ, g, t0, Q) automatul LR(1) corespunzător. Spunem că gramatica G este LALR(1) (Look Ahead LR(1)) dacă oricare ar fi perechea de stări echivalente t_1 , t_2 din automatul LR(1), starea $t_1 \cup t_2$ este liberă de conflicte.

Tabela de analiză LALR(1)

- Intrare: Gramatica G = (N, T, S, P) augmentată cu S' → S;
- leşire: Tabela de analiză LALR(1) (ACŢIUNE şi GOTO).
- Algoritm:
  - 1. Se construiește automatul LR(1), $M = (Q, \Sigma, g, t_0, Q)$ Fie $Q = \{t_0, t_1, ..., t_n\}$. Dacă toate stările din Q sunt libere de conflict, urmează 2, altfel algoritmul se oprește deoarece gramatica nu este LR(1).
  - 2. Se determină stările echivalente din Q şi, prin reuniunea acestora, se obţine o nouă mulţime de stări Q' = {t'₀, t'₁,..., t'_m}
  - 3. Dacă în Q' există stări ce conțin conflicte, algoritmul se oprește deoarece gramatica G nu este LALR(1).

Tabela de analiză LALR(1)

- 4. Se construiește automatul M' = (Q', Σ , g', t'0, Q'), unde $\forall$ t' $\in$ Q':
  - 5. Dacă t' $\in$ Q atunci g'(t', X) = g(t, X), $\forall$ X $\in$ Σ ;
  - 6. Dacă t' = $t_1 \cup t_2 \cup ..., t_1, t_2, ... \in \mathbb{Q}$, atunci
    - 7. $g'(t', X) = g(t1, X) \cup g(t2, X) \cup ....$
- 8. Se aplică algoritmul pentru construirea tabelei de parsare LR(1) pornind de la automatul M'. Tabela obţinută se numeşte tabela LALR(1) pentru gramatica G.

Pentru gramatica discutată anterior avem $4 \cup 11 = 4$, $5 \cup 12 = 5$, $7 \cup 13 = 7$, $8 \cup 10 = 8$

	ACŢIUNE				GOTO		
STAR	a	=	*	#	S	L	R
E							
0	D5		D 4		1	2	3
1				acceptare			
2		D 6		R5			
3				R2			
4	D5		D 4			8	7
5		R4		R4			
6	D5		D 4			8	9
7		R3		R3			
8		R5		R5			
9				R1			

Există gramatici LR(1) care nu sunt LALR(1).

- $\circ$ S $\rightarrow$ aAb | bAd | aBd | bBb
- A → e
- $\circ$ B $\rightarrow$ e

Bibliografie

Grigoraş Gh., Construcţia compilatoarelor.
 Algoritmi fundamentali, Editura Universităţii
 "Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, 2005